

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 14 septembrie 2016
(OR. en)

10973/16
ADD 5

Dosar interinstituțional:
2016/0206 (NLE)

WTO 195
SERVICES 20
FDI 16
CDN 12

ACTE LEGISLATIVE ȘI ALTE INSTRUMENTE

Subiect: Acord economic și comercial cuprinzător între Canada, pe de o parte, și
Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de altă parte

Partea A**Indicații geografice pentru identificarea unui produs originar din Uniunea Europeană**

Indicație	Transliterație (în scop pur informativ)	Clasa de produse	Locul de origine (teritoriu, regiune sau localitate)
České pivo		bere	Republica Cehă
Žatecký Chmel		hamei	Republica Cehă
Hopfen aus der Hallertau		hamei	Germania
Nürnberger Bratwürste**		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Germania
Nürnberger Rostbratwürste		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Germania
Schwarzwälder Schinken		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Germania
Aachener Printen		produse de cofetărie și patiserie	Germania
Nürnberger Lebkuchen		produse de cofetărie și patiserie	Germania
Lübecker Marzipan		produse de cofetărie și patiserie	Germania
Bremer Klagen		produse de cofetărie și patiserie	Germania
Hessischer Handkäse		brânzeturi	Germania

Indicație	Transliterație (în scop pur informativ)	Clasa de produse	Locul de origine (teritoriu, regiune sau localitate)
Hessischer Handkäs		brânzeturi	Germania
Tettnanger Hopfen		hamei	Germania
Spreewälder Gurken		produse pe bază de legume proaspete și prelucrate	Germania
Danablu		brânzeturi	Danemarca
Ελιά Καλαμάτας	Elia Kalamatas	măsline de masă și prelucrate	Grecia
Μαστίχα Χίου	Masticha Chiou	gume și rășini naturale - gumă de mestecat	Grecia
Φέτα*	Feta	brânzeturi	Grecia
Ελαιόλαδο Καλαμάτας	Kalamata olive oil	uleiuri și grăsimi animale	Grecia
Ελαιόλαδο Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης	Kolymvari Chanion Kritis Olive Oil	uleiuri și grăsimi animale	Grecia
Ελαιόλαδο Σητείας Λασιθίου Κρήτης	Sitia Lasithiou Kritis Olive oil	uleiuri și grăsimi animale	Grecia
Ελαιόλαδο Λακωνία	Olive Oil Lakonia	uleiuri și grăsimi animale	Grecia
Κρόκος Κοζάνης	Krokos Kozanis	mirodenii	Grecia
Κεφαλογραβιέρα	Kefalograviera	brânzeturi	Grecia
Γραβιέρα Κρήτης	Graviera Kritis	brânzeturi	Grecia
Γραβιέρα Νάξου	Graviera Naxou	brânzeturi	Grecia
Μανούρι	Manouri	brânzeturi	Grecia
Κασέρι	Kasseri	brânzeturi	Grecia
Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Καστοριάς	Fassolia Gigantes Elefantas Kastorias	produse pe bază de legume proaspete și prelucrate	Grecia

Indicație	Transliterație (în scop pur informativ)	Clasa de produse	Locul de origine (teritoriu, regiune sau localitate)
Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Πρεσπών Φλώρινας	Fassolia Gigantes Elefantes Prespon Florinas	produse pe bază de legume proaspete și prelucrate	Grecia
Κονσερβολιά Αμφίσσης	Konservolia Amfissis	măsline de masă și prelucrate	Grecia
Λουκούμι Γεροσκήπου	Loukoumi Geroskipou	produse de cofetărie și patiserie	Cipru
Baena		uleiuri și grăsimi animale	Spania
Sierra Mágina		uleiuri și grăsimi animale	Spania
Aceite del Baix Ebre- Montsia		uleiuri și grăsimi animale	Spania
Oli del Baix Ebre-Montsia		uleiuri și grăsimi animale	Spania
Aceite del Bajo Aragón		uleiuri și grăsimi animale	Spania
Antequera		uleiuri și grăsimi animale	Spania
Priego de Córdoba		uleiuri și grăsimi animale	Spania
Sierra de Cádiz		uleiuri și grăsimi animale	Spania
Sierra de Segura		uleiuri și grăsimi animale	Spania
Sierra de Cazorla		uleiuri și grăsimi animale	Spania
Siurana		uleiuri și grăsimi animale	Spania
Aceite de Terra Alta		uleiuri și grăsimi animale	Spania
Oli de Terra Alta		uleiuri și grăsimi animale	Spania
Les Garrigues		uleiuri și grăsimi animale	Spania
Estepa		uleiuri și grăsimi animale	Spania

Indicație	Transliterație (în scop pur informativ)	Clasa de produse	Locul de origine (teritoriu, regiune sau localitate)
Guijuelo		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Spania
Jamón de Huelva		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Spania
Jamón de Teruel		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Spania
Salchichón de Vic		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Spania
Llonganissa de Vic		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Spania
Mahón-Menorca		brânzeturi	Spania
Queso Manchego		brânzeturi	Spania
Cítricos Valencianos		fructe și fructe cu coajă lemnoasă proaspete și prelucrate	Spania
Cítrics Valancians		fructe și fructe cu coajă lemnoasă proaspete și prelucrate	Spania
Jijona		produse de cofetărie și patiserie	Spania
Turrón de Alicante		produse de cofetărie și patiserie	Spania
Azafrán de la Mancha		mirodenii	Spania
Comté		brânzeturi	Franța
Reblochon		brânzeturi	Franța
Reblochon de Savoie		brânzeturi	Franța

Indicație	Transliterație (în scop pur informativ)	Clasa de produse	Locul de origine (teritoriu, regiune sau localitate)
Roquefort		brânzeturi	Franța
Camembert de Normandie		brânzeturi	Franța
Brie de Meaux		brânzeturi	Franța
Emmental de Savoie		brânzeturi	Franța
Pruneaux d'Agen		fructe și fructe cu coajă lemnoasă proaspete și prelucrate	Franța
Pruneaux d'Agen mi-cuits		fructe și fructe cu coajă lemnoasă proaspete și prelucrate	Franța
Huîtres de Marennes- Oléron		produse din pește proaspete, congelate și prelucrate	Franța
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Chalosse		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Franța
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Gascogne		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Franța
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Gers		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Franța
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Landes		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Franța
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Périgord		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Franța
Canards à foie gras du Sud-Ouest: Quercy		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Franța
Jambon de Bayonne***		carne conservată prin uscare	Franța

Indicație	Transliterație (în scop pur informativ)	Clasa de produse	Locul de origine (teritoriu, regiune sau localitate)
Huile d'olive de Haute-Provence		uleiuri și grăsimi animale	Franța
Huile essentielle de lavande de Haute-Provence		uleiuri esențiale	Franța
Morbier		brânzeturi	Franța
Epoisses		brânzeturi	Franța
Beaufort***		brânzeturi	Franța
Maroilles		brânzeturi	Franța
Marolles		brânzeturi	Franța
Munster *		brânzeturi	Franța
Munster Géromé		brânzeturi	Franța
Fourme d'Ambert		brânzeturi	Franța
Abondance		brânzeturi	Franța
Bleu d'Auvergne		brânzeturi	Franța
Livarot		brânzeturi	Franța
Cantal		brânzeturi	Franța
Fourme de Cantal		brânzeturi	Franța
Cantalet		brânzeturi	Franța
Petit Cantal		brânzeturi	Franța
Tomme de Savoie		brânzeturi	Franța
Pont - L'Evêque		brânzeturi	Franța
Neufchâtel		brânzeturi	Franța
Chabichou du Poitou		brânzeturi	Franța
Crottin de Chavignol		brânzeturi	Franța

Indicație	Transliterație (în scop pur informativ)	Clasa de produse	Locul de origine (teritoriu, regiune sau localitate)
Saint-Nectaire		brânzeturi	Franța
Piment d'Espelette		mirodenii	Franța
Lentille verte du Puy		produse pe bază de legume proaspete și prelucrate	Franța
Aceto balsamico Tradizionale di Modena		oțet	Italia
Aceto balsamico di Modena		oțet	Italia
Cotechino Modena		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Italia
Zampone Modena		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Italia
Bresaola della Valtellina		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Italia
Mortadella Bologna		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Italia
Prosciutto di Parma		carne conservată prin uscare	Italia
Prosciutto di S. Daniele		carne conservată prin uscare	Italia
Prosciutto Toscano		carne conservată prin uscare	Italia
Prosciutto di Modena		carne conservată prin uscare	Italia
Provolone Valpadana		brânzeturi	Italia
Taleggio		brânzeturi	Italia
Asiago*		brânzeturi	Italia
Fontina*		brânzeturi	Italia

Indicație	Transliterație (în scop pur informativ)	Clasa de produse	Locul de origine (teritoriu, regiune sau localitate)
Gorgonzola*		brânzeturi	Italia
Grana Padano		brânzeturi	Italia
Mozzarella di Bufala Campana		brânzeturi	Italia
Parmigiano Reggiano		brânzeturi	Italia
Pecorino Romano		brânzeturi	Italia
Pecorino Sardo		brânzeturi	Italia
Pecorino Toscano		brânzeturi	Italia
Arancia Rossa di Sicilia		fructe și fructe cu coajă lemnoasă proaspete și prelucrate	Italia
Cappero di Pantelleria		fructe și fructe cu coajă lemnoasă proaspete și prelucrate	Italia
Kiwi Latina		fructe și fructe cu coajă lemnoasă proaspete și prelucrate	Italia
Lenticchia di Castelluccio di Norcia		produse pe bază de legume proaspete și prelucrate	Italia
Mela Alto Adige		fructe și fructe cu coajă lemnoasă proaspete și prelucrate	Italia
Südtiroler Apfel		fructe și fructe cu coajă lemnoasă proaspete și prelucrate	Italia
Pesca e nettarina di Romagna		fructe și fructe cu coajă lemnoasă proaspete și prelucrate	Italia
Pomodoro di Pachino		produse pe bază de legume proaspete și prelucrate	Italia

Indicație	Transliterație (în scop pur informativ)	Clasa de produse	Locul de origine (teritoriu, regiune sau localitate)
Radicchio Rosso di Treviso		produse pe bază de legume proaspete și prelucrate	Italia
Ricciarelli di Siena		produse de cofetărie și patiserie	Italia
Riso Nano Vialone Veronese		cereale	Italia
Speck Alto Adige		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Italia
Südtiroler Markenspeck		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Italia
Südtiroler Speck		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Italia
Veneto Valpolicella		uleiuri și grăsimi animale	Italia
Veneto Euganei e Berici		uleiuri și grăsimi animale	Italia
Veneto del Grappa		uleiuri și grăsimi animale	Italia
Culatello di Zibello		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Italia
Garda		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Italia
Lardo di Colonnata		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Italia
Szegedi téliszalámi		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Ungaria
Szegedi szalámi		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Ungaria

Indicație	Transliterație (în scop pur informativ)	Clasa de produse	Locul de origine (teritoriu, regiune sau localitate)
Tiroler Speck		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Austria
Steirischer Kren		produse pe bază de legume proaspete și prelucrate	Austria
Steirisches Kürbiskernöl		semințe oleaginoase	Austria
Queijo S. Jorge		brânzeturi	Portugalia
Azeite de Moura		uleiuri și grăsimi animale	Portugalia
Azeites de Trás-os- Montes		uleiuri și grăsimi animale	Portugalia
Azeite do Alentejo Interior		uleiuri și grăsimi animale	Portugalia
Azeites da Beira Interior		uleiuri și grăsimi animale	Portugalia
Azeites do Norte Alentejano		uleiuri și grăsimi animale	Portugalia
Azeites do Ribatejo		uleiuri și grăsimi animale	Portugalia
Pêra Rocha do Oeste		fructe și fructe cu coajă lemnoasă proaspete și prelucrate	Portugalia
Ameixa d'Elvas		fructe și fructe cu coajă lemnoasă proaspete și prelucrate	Portugalia
Ananás dos Açores/S. Miguel		fructe și fructe cu coajă lemnoasă proaspete și prelucrate	Portugalia
Chouriça de carne de Vinhais		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Portugalia
Linguiça de Vinhais		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Portugalia

Indicație	Transliterație (în scop pur informativ)	Clasa de produse	Locul de origine (teritoriu, regiune sau localitate)
Chouriço de Portalegre		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Portugalia
Presunto de Barrancos		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Portugalia
Queijo Serra da Estrela		brânzeturi	Portugalia
Queijos da Beira Baixa		brânzeturi	Portugalia
Queijo de Castelo Branco		brânzeturi	Portugalia
Queijo Amarelo da Beira Baixa		brânzeturi	Portugalia
Queijo Picante da Beira Baixa		brânzeturi	Portugalia
Salpicão de Vinhais		carne proaspătă, congelată și prelucrată	Portugalia
Gouda Holland		brânzeturi	Țările de Jos
Edam Holland		brânzeturi	Țările de Jos
Kalix Ljörom		produse din pește proaspete, congelate și prelucrate	Suedia
Magiun de prune Topoloveni		fructe și fructe cu coajă lemnoasă proaspete și prelucrate	România

Partea B

Indicații geografice pentru identificarea unui produs originar din Canada

Indicație	Transliterație (în scop pur informativ)	Clasa de produse	Locul de origine (teritoriu, regiune sau localitate)

TERMENI MENȚIONAȚI LA ARTICOLELE 20.21.11 ȘI 20.21.12

Partea A

Valencia Orange

Orange Valencia

Valencia

Black Forest Ham

Jambon Forêt Noire

*Tiroler Bacon*²⁹

*Bacon Tiroler*¹

Parmesan

St. George Cheese

Fromage St-George[s]

Partea B

Termenul „comté” în asociere cu produse alimentare atunci când este utilizat pentru a indica o regiune (de exemplu, „Comté du Prince-Edouard”; „Prince Edward County”; „Comté de Prescott-Russell”; „Prescott-Russell County”).

Termenul „Beaufort” în asociere cu brânzeturi produse în apropierea locului geografic denumit „Beaufort range”, insula Vancouver, Columbia Britanică.

²⁹ Este permisă utilizarea variantelor ortografice în limba engleză sau în limba franceză, inclusiv „Tyrol”, „Tiroler”, „Tyroler” și „Tirolien”.

CLASE DE PRODUSE

1. **carne proaspătă, congelată și prelucrată** înseamnă produsele încadrate la capitolul 2 și la poziția 16.01 sau 16.02 din Sistemul armonizat.
2. **carne conservată prin uscare** înseamnă produsele din carne conservată prin uscare încadrate la capitolul 2 și la poziția 16.01 sau 16.02 din Sistemul armonizat.
3. **hamei** înseamnă produsele încadrate la poziția 12.10 din Sistemul armonizat;
4. **produse din pește proaspete, congelate și prelucrate** înseamnă produsele încadrate la capitolul 3 și la poziția 16.03, 16.04 sau 16.05 din Sistemul armonizat;
5. **unt** înseamnă produsele încadrate la poziția 04.05 din Sistemul armonizat;
6. **brânzeturi** înseamnă produsele încadrate la poziția 04.06 din Sistemul armonizat;
7. **produse din legume proaspete și prelucrate** înseamnă produsele încadrate la capitolul 7 din Sistemul armonizat și produsele care conțin legume încadrate la capitolul 20 din Sistemul armonizat;

8. **fructe și fructe cu coajă lemnoasă proaspete și prelucrate** înseamnă produsele încadrate la capitolul 8 din Sistemul armonizat și produsele care conțin fructe sau fructe cu coajă lemnoasă încadrate la capitolul 20 din Sistemul armonizat;
9. **mirodenii** înseamnă produsele încadrate la capitolul 9 din Sistemul armonizat;
10. **cereale** înseamnă produsele încadrate la capitolul 10 din Sistemul armonizat;
11. **produse ale industriei morăritului** înseamnă produsele încadrate la capitolul 11 din Sistemul armonizat;
12. **semințe oleaginoase** înseamnă produsele încadrate la capitolul 12 din Sistemul armonizat;
13. **băuturi din extracte de plante** înseamnă produsele încadrate la poziția 13.02 din Sistemul armonizat;
14. **uleiuri și grăsimi animale** înseamnă produsele încadrate la capitolul 15 din Sistemul armonizat;
15. **produse de cofetărie și patiserie** înseamnă produsele încadrate la poziția 17.04, 18.06, 19.04 sau 19.05 din Sistemul armonizat;
16. **paste** înseamnă produsele încadrate la poziția 19.02 din Sistemul armonizat;

17. **măsline de masă și prelucrate** înseamnă produsele încadrate la poziția 20.01 sau 20.05 din Sistemul armonizat;
18. **pastă de muștar** înseamnă produsele încadrate la subpoziția 2103.30 din Sistemul armonizat;
19. **bere** înseamnă produsele încadrate la poziția 22.03 din Sistemul armonizat;
20. **oțet** înseamnă produsele încadrate la poziția 22.09 din Sistemul armonizat;
21. **uleiuri esențiale** înseamnă produsele încadrate la poziția 33.01 din Sistemul armonizat.
22. **gume și rășini naturale - gumă de mestecat** înseamnă produsele încadrate la poziția 17.04 din Sistemul armonizat.

REGULAMENTUL DE PROCEDURĂ PENTRU ARBITRAJ

Definiții și dispoziții generale

1. În sensul prezentului capitol și în temeiul prezentului regulament de procedură:

consilier înseamnă o persoană fizică angajată de o parte pentru a consilia sau a asista partea respectivă în legătură cu procedura de arbitraj;

comisie de arbitraj înseamnă o comisie instituită în temeiul articolului 29.7;

arbitru înseamnă un membru al unei comisii de arbitraj instituite în temeiul articolului 29.7;

asistent înseamnă o persoană fizică care, în temeiul mandatului unui arbitru, desfășoară activități de cercetare pentru arbitru sau îl asistă pe arbitru în activitatea acestuia;

zi înseamnă o zi calendaristică, în absența unor dispoziții contrare;

sărbătoare legală înseamnă fiecare zi de sâmbătă și de duminică, precum și orice altă zi desemnată de oricare dintre părți ca zi de sărbătoare, în sensul prezentului regulament de procedură;

reprezentant al unei părți înseamnă un angajat sau orice persoană fizică numită de un departament al guvernului sau de o agenție guvernamentală sau de orice altă entitate publică a unei părți, care reprezintă partea cu privire la un litigiu în temeiul prezentului acord;

parte solicitată înseamnă partea cu privire la care se susține că încalcă dispozițiile menționate la articolul 29.2; și

parte solicitantă înseamnă orice parte care solicită instituirea unei comisii de arbitraj în temeiul articolului 29.6.

2. Partea solicitată este responsabilă de administrarea logistică a procedurilor de arbitraj, în special de organizarea audierilor, cu excepția cazului în care se convine altfel. Cu toate acestea, părțile vor suporta în mod egal cheltuielile administrative ale procedurilor de arbitraj, precum și remunerațiile și toate cheltuielile de deplasare, cazare și cheltuielile generale ale arbitrilor și asistenților acestora.

Notificări

3. Cu excepția cazului în care se convine altfel, părțile și comisia de arbitraj transmit solicitările, avizele, comunicările scrise sau orice alt document prin e-mail și, în aceeași zi, trimit și o copie prin fax, scrisoare recomandată, curierat, scrisoare cu confirmare de primire sau prin orice alt mijloc de transmitere care permite înregistrarea trimiterii. În absența altor dovezi, un mesaj electronic este considerat primit la data trimiterii.
4. În cazul comunicării în scris, oricare dintre părți furnizează o copie electronică a comunicărilor sale celeilalte părți și fiecărui arbitru.
5. Erorile minore de redactare dintr-o cerere, dintr-un aviz, dintr-o comunicare scrisă sau dintr-un alt document legat de procedura de arbitraj pot fi corectate prin transmiterea unui nou document care să indice în mod clar modificările.

6. În cazul în care ultima zi de trimitere a unui document coincide cu o sărbătoare oficială sau cu o zi de odihnă în Canada sau în Uniunea Europeană, documentul poate fi trimis în următoarea zi lucrătoare. Documentele, notificările sau cererile de orice tip nu se consideră a fi primite într-o zi de sărbătoare legală.
7. În funcție de dispozițiile care fac obiectul unui litigiu, toate cererile și notificările adresate Comitetului mixt al CETA în conformitate cu prezentul capitol sunt, de asemenea, transmise celorlalte organisme instituționale relevante.

Începerea arbitrajului

8. Cu excepția cazului în care părțile convin altfel, părțile se reunesc cu comisia de arbitraj în termen de șapte zile lucrătoare de la instituirea acesteia, pentru a stabili aspectele pe care părțile sau comisia de arbitraj le consideră oportune, inclusiv remunerarea și cheltuielile care trebuie plătite arbitrilor, în conformitate cu standardele OMC. Remunerația fiecărui asistent al unui arbitru nu depășește 50 % din remunerația totală a arbitrului în cauză. Arbitrii și reprezentanții părților pot participa la reuniunea respectivă prin telefon sau videoconferință.
9. (a) Cu excepția cazului în care părțile convin altfel, în termen de cinci zile lucrătoare de la data instituirii comisiei de arbitraj, aceasta din urmă are ca mandat:
„să examineze, în lumina dispozițiilor relevante ale prezentului acord, aspectul menționat în cererea de instituire a comisiei de arbitraj, să hotărască asupra compatibilității măsurii în cauză cu dispozițiile menționate la articolul 29.2 și să emită o hotărâre în conformitate cu articolele 29.10, 29.17 și 29.18.”

- (b) Părțile informează comisia de arbitraj în legătură cu mandatul convenit, în termen de trei zile lucrătoare de la acordul lor în această privință.
- (c) Comisia de arbitraj se poate pronunța asupra propriei competențe.

Comunicări inițiale

- 10. Partea solicitantă își transmite comunicarea scrisă inițială în termen de cel mult 10 zile de la data instituirii comisiei de arbitraj. Partea solicitată își transmite comunicarea scrisă în apărare în termen de cel mult 21 de zile de la data transmiterii comunicării inițiale.

Modul de lucru al comisiilor de arbitraj

- 11. Președintele comisiei de arbitraj prezidează toate reuniunile acesteia. O comisie de arbitraj poate delega președintelui autoritatea de a lua decizii administrative și procedurale.
- 12. Audierile se desfășoară față în față. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol și fără a aduce atingere punctului 30, comisia de arbitraj își poate desfășura celelalte activități prin orice mijloc, inclusiv prin telefon, fax sau mijloace informatice.
- 13. Numai arbitrii pot participa la deliberările comisiei de arbitraj, dar aceasta din urmă își poate autoriza asistenții să fie prezenți la deliberări.

14. Redactarea unei hotărâri rămâne responsabilitatea exclusivă a comisiei de arbitraj și nu poate fi delegată.
15. Constatările, aprecierile și recomandările comisiei de arbitraj formulate în conformitate cu articolele 29.9 și 29.10 ar trebui să fie adoptate prin consens, iar în cazul în care consensul nu este posibil, cu majoritatea voturilor membrilor săi.
16. Arbitrii nu pot emite avize separate privind aspectele asupra cărora nu s-a luat o hotărâre în unanimitate.
17. În cazul în care survine o chestiune procedurală care nu este reglementată de dispozițiile capitolului 29 (Soluționarea litigiilor), comisia de arbitraj, după consultarea părților, poate adopta o procedură corespunzătoare, compatibilă cu respectivele dispoziții și care garantează egalitatea de tratament a părților.
18. În cazul în care comisia de arbitraj consideră că este necesar să modifice orice termen aplicabil procedurilor sau să efectueze orice altă adaptare procedurală sau administrativă, necesară pentru asigurarea corectitudinii sau a eficienței procedurilor, aceasta informează în scris părțile cu privire la motivele modificării sau adaptării, indicând termenul sau adaptarea necesară. Comisia de arbitraj poate adopta astfel de modificări sau adaptări după consultarea părților.
19. Orice termen menționat în prezentul capitol și în prezenta anexă poate fi modificat prin acordul reciproc al părților. La cererea uneia dintre părți, comisia de arbitraj poate modifica termenele aplicabile procedurilor.

20. Comisia de arbitraj își suspendă activitatea:

- (a) la cererea părții solicitante pentru o perioadă specificată în cerere, dar care să nu depășească 12 luni consecutive, și își reia activitatea la cererea părții solicitante; sau
- (b) după ce aceasta a emis raportul intermediar sau, în cazul unei proceduri privind un dezacord cu privire la echivalență în temeiul articolului 29.14 sau al unei proceduri în temeiul articolului 29.15, numai la cererea ambelor părți, pentru perioada specificată în cerere, și își reia activitatea la cererea oricăreia dintre părți.

În cazul în care nu se solicită reluarea activității comisiei de arbitraj până la sfârșitul perioadei specificate în cererea de suspendare, procedura se încheie. Încheierea activității comisiei de arbitraj nu aduce atingere drepturilor părților în cadrul unei alte proceduri cu același obiect în temeiul capitolului 29 (Soluționarea litigiilor).

Înlocuirea

- 21. În cazul în care un arbitru nu poate participa la procedură, se retrage sau trebuie înlocuit, se selectează un înlocuitor în conformitate cu articolul 29.7 alineatul (3).
- 22. În cazul în care o parte consideră că un arbitru nu respectă cerințele codului de conduită din anexa 29-B („Codul de conduită”) și că, din acest motiv, ar trebui înlocuit, partea respectivă comunică acest lucru celeilalte părți, în termen de 15 zile de la data aflării circumstanțelor care au dus la nerespectarea codului de conduită de către arbitru.

23. În cazul în care o parte consideră că un arbitru, altul decât președintele, nu respectă cerințele codului de conduită, părțile se consultă și, în cazul în care ajung la un acord, înlocuiesc arbitrul respectiv și selectează un înlocuitor în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 29.7 alineatul (3).

În cazul în care părțile nu ajung la un acord în ceea ce privește necesitatea de a înlocui un arbitru, oricare dintre părți poate cere ca respectivul caz să fie supus atenției președintelui comisiei de arbitraj, a cărei hotărâre este definitivă.

În cazul în care, în urma unei astfel de cereri, președintele consideră că un arbitru nu respectă cerințele codului de conduită, acesta selectează un nou arbitru, prin tragere la sorți, din lista de persoane menționată la articolul 29.8 articolul (1) din care a făcut parte arbitrul inițial. În cazul în care arbitrul inițial a fost ales de către părți în temeiul articolului 29.7, înlocuitorul va fi selectat, prin tragere la sorți, dintre persoanele propuse de partea solicitantă și de partea solicitată în temeiul articolului 29.8 alineatul (1). Alegerea noului arbitru se face în termen de cinci zile lucrătoare de la data la care cererea a fost înaintată președintelui comisiei de arbitraj.

24. În cazul în care o parte consideră că președintele comisiei de arbitraj nu respectă cerințele codului de conduită, părțile se consultă și, în cazul în care ajung la un acord, îl revocă din funcție pe președinte și selectează un înlocuitor în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 29.7 alineatul (3).

În cazul în care părțile nu ajung la un acord cu privire la necesitatea de a înlocui președintele, oricare dintre părți poate solicita ca respectivul caz să fie transmis spre soluționare celorlalți doi arbitri. Hotărârea arbitrilor cu privire la necesitatea de a înlocui președintele este definitivă.

În cazul în care arbitrii hotărăsc că președintele nu respectă cerințele codului de conduită, aceștia aleg un nou președinte, prin tragere la sorți dintre persoanele rămase de pe lista menționată la articolul 29.8 alineatul (1). Noul președinte este ales în termen de cinci zile lucrătoare de la data prezentării cererii menționate la prezentul punct.

În cazul în care arbitrii nu pot ajunge la o decizie în termen de 10 zile de la sesizare, se aplică procedura prevăzută la articolul 29.7.

25. Procedurile de arbitraj se suspendă pe durata perioadei de desfășurare a procedurii prevăzute la alineatele (21)-(24).

Audierile

26. Președintele stabilește data și ora audierii în consultare cu părțile și cu ceilalți arbitri și confirmă părților acest fapt în scris. Aceste informații sunt, de asemenea, puse la dispoziția publicului de către partea responsabilă cu administrarea logistică a procedurii, sub rezerva dispozițiilor de la punctul 39.
27. Cu excepția cazului în care părțile convin altfel, audierea are loc la Bruxelles, în cazul în care partea solicitantă este Canada, și la Ottawa, în cazul în care partea solicitantă este Uniunea Europeană.
28. Ca regulă generală, ar trebui să existe o singură audiere. Comisia de arbitraj poate, din proprie inițiativă sau la cererea unei părți, să convoace o audiere suplimentară în cazul în care litigiul implică aspecte de o complexitate excepțională. Nu se convoacă nicio audiere suplimentară pentru procedurile stabilite în temeiul articolelor 29.14 și 29.15, cu excepția cazului în care există un dezacord cu privire la respectare și echivalență.

29. Toți arbitrii trebuie să fie prezenți pe parcursul întregii audieri.
30. Următoarele persoane pot lua parte la audiere, indiferent dacă procedura este sau nu deschisă publicului:
- (a) reprezentanții părților;
 - (b) consilierii părților;
 - (c) membri ai personalului administrativ, interpreți, traducători și grefieri; și
 - (d) asistenții arbitrilor.

Numai reprezentanții și consilierii părților se pot adresa comisiei de arbitraj.

31. Cu cel târziu cinci zile lucrătoare înainte de data unei audieri, fiecare parte trimite comisiei de arbitraj și celeilalte părți o listă cu numele persoanelor fizice care vor pleda sau vor face prezentări în cursul audierii în numele părții respective, precum și cu numele altor reprezentanți sau consilieri care vor lua parte la audiere.
32. Comisia de arbitraj organizează audierea în modul următor, asigurându-se că partea solicitantă și partea solicitată beneficiază de timp egal:

Pledoarii

- (a) pledoaria părții solicitante
- (b) pledoaria părții solicitate

Obiecții

(a) răspunsul părții solicitante

(b) răspunsul în apărare al părții solicitate

33. Comisia de arbitraj poate adresa întrebări directe oricărei părți, în orice moment al audierii.
34. După primirea observațiilor părților, comisia de arbitraj transmite acestora o transcriere finală a fiecărei audieri.
35. În termen de 10 zile lucrătoare de la data audierii, fiecare parte poate transmite arbitrilor și celeilalte părți o comunicare scrisă suplimentară referitoare la orice aspect apărut în cursul audierii.

Întrebări scrise

36. Comisia de arbitraj poate, în orice moment al procedurii, să adreseze întrebări scrise uneia sau ambelor părți. Fiecare parte primește o copie a tuturor întrebărilor adresate de comisia de arbitraj.
37. De asemenea, fiecare parte transmite celeilalte părți o copie a răspunsului său scris la întrebările comisiei de arbitraj. În termen de cinci zile lucrătoare de la data primirii acestei copii, fiecare parte are posibilitatea de a prezenta observații scrise la răspunsul celeilalte părți.

Transparență și confidențialitate

38. Sub rezerva dispozițiilor de la punctul 39, fiecare parte își pune la dispoziția publicului comunicările, iar audierile comisiei de arbitraj sunt deschise publicului, cu excepția cazului în care părțile decid altfel.
39. Comisia de arbitraj se reunește în sesiuni închise publicului atunci când comunicările și pledoariile uneia dintre părți conțin informații comerciale confidențiale. Părțile păstrează caracterul confidențial al audierilor comisiei de arbitraj în cazul în care acestea se desfășoară în sesiuni închise publicului. Fiecare parte și consilierii săi tratează informațiile transmise de cealaltă parte comisiei de arbitraj ca fiind confidențiale dacă partea respectivă le-a desemnat ca fiind confidențiale. Atunci când o comunicare transmisă comisiei de arbitraj de către una dintre părți conține informații confidențiale, partea respectivă furnizează, de asemenea, în termen de 15 zile, o versiune neconfidențială a comunicării transmise care poate fi făcută publică.

Contactele *ex parte*

40. Comisia de arbitraj se abține de la orice reuniune sau contact cu oricare dintre părți în absența celeilalte părți.
41. Niciun arbitru nu poate discuta vreun aspect al obiectului procedurii cu o parte sau cu părțile în absența celorlalți arbitri.

Informații și consiliere tehnică

42. La cererea uneia dintre părțile la litigiu sau din proprie inițiativă, comisia de arbitraj poate solicita informații și consiliere tehnică de la orice persoană sau organism pe care le consideră adecvate, sub rezerva respectării termenilor și condițiilor convenite de părți. Orice informație astfel obținută trebuie comunicată fiecăreia dintre părți și trebuie să facă obiectul observațiilor acestora.

Comunicări *amicus curiae*

43. Persoanele neguvernamentale stabilite pe teritoriul uneia dintre părți pot să transmită comisiei de arbitraj comunicări cu titlu de *amicus curiae*, în conformitate cu punctele de mai jos.
44. Cu excepția cazului în care părțile convin altfel în termen de cinci zile de la data instituirii comisiei de arbitraj, aceasta poate primi comunicări scrise nesolicitate, cu condiția ca acestea să fie transmise în termen de 10 zile de la data instituirii comisiei de arbitraj, să nu depășească, în niciun caz, 15 pagini tipărite, inclusiv anexele, și să fie relevante, în mod direct, pentru chestiunea aflată în atenția comisiei de arbitraj.
45. Comunicarea trebuie să conțină o descriere a persoanei fizice sau juridice care o înaintează, inclusiv natura activităților sale și sursa de finanțare a acesteia, și să specifice natura interesului pe care îl are persoana respectivă în cadrul procedurii de arbitraj. Comunicarea trebuie să fie redactată în limbile alese de părți, în conformitate cu punctele 48 și 49.

46. Comisia de arbitraj enumeră, în hotărârea sa, toate comunicările primite care respectă prezentul regulament de procedură. Comisia de arbitraj nu este obligată să abordeze, în hotărârea sa, argumentele prezentate în cadrul acestor comunicări. Comisia de arbitraj transmite părților orice comunicări pe care le primește, în vederea formulării de observații cu privire la acestea.

Situații de urgență

47. În situațiile de urgență menționate la articolul 29.11, comisia de arbitraj, după consultarea părților, modifică în mod corespunzător termenele considerate adecvate în cadrul prezentului regulament de procedură și comunică părților aceste modificări.

Limba de lucru utilizată în cadrul procedurii, traducere și interpretare

48. În cursul consultărilor menționate la articolul 29.7 alineatul (2) și cel târziu la reuniunea menționată la punctul 8, părțile depun eforturi pentru a ajunge la un acord în privința unei limbi comune de lucru care să fie utilizată în cadrul procedurilor înaintea comisiei de arbitraj.
49. În cazul în care părțile nu reușesc să ajungă la un acord în privința unei limbi comune de lucru, fiecare parte ia măsurile necesare în vederea traducerii comunicărilor sale scrise în limba aleasă de cealaltă parte și suportă costurile aferente acestor traduceri. Partea solicitată ia măsurile necesare în vederea asigurării interpretării expunerilor orale în limbile alese de părți.
50. Hotărârile comisiei de arbitraj sunt pronunțate în limba sau limbile alese de părți.
51. Costurile aferente traducerii unei hotărâri a comisiei de arbitraj în limba sau limbile alese de părți sunt suportate în mod egal de către părți.

52. Oricare dintre părți poate prezenta observații cu privire la exactitatea oricărei versiuni traduse a unui document elaborat în conformitate cu prezentul regulament de procedură.

Calculul termenelor

53. Toate termenele prevăzute în prezentul capitol și în prezenta anexă, inclusiv termenele în care comisiile de arbitraj își comunică hotărârile, se calculează în zile calendaristice, începând din ziua următoare acțiunii sau faptei la care se referă, cu excepția cazului în care se prevede altfel.
54. În cazul în care, ca urmare a aplicării dispozițiilor de la punctul 6, una dintre părți primește un document la o dată diferită de data la care îl primește cealaltă parte, orice termen calculat în funcție de data primirii documentului respectiv începe de la cea mai recentă dată de primire a documentului în cauză.

Alte proceduri

55. Termenele prevăzute în prezentul regulament de procedură se ajustează pentru a corespunde termenelor speciale prevăzute pentru adoptarea unei hotărâri de către comisia de arbitraj în cadrul procedurilor prevăzute la articolele 29.14 și 29.15.
56. În cazul în care comisia de arbitraj inițială sau unii dintre arbitrii acesteia nu pot să se întrunească din nou în cadrul procedurilor prevăzute la articolele 29.14 și 29.15, se aplică procedura prevăzută la articolul 29.7. Termenul pentru notificarea hotărârii se prelungește cu 20 de zile.

CODUL DE CONDUITĂ APLICABIL ARBITRILOR ȘI MEDIATORILOR

Definiții

1. În sensul prezentului capitol și în conformitate cu prezentul cod de conduită:

arbitru înseamnă un membru al unei comisii de arbitraj instituite în temeiul articolului 29.7;

asistent înseamnă o persoană fizică care, în temeiul mandatului unui arbitru, efectuează cercetări pentru acesta sau îi oferă asistență;

candidat înseamnă o persoană al cărei nume se află pe lista arbitrilor menționată la articolul 29.8 și care este luată în considerare pentru selectarea ca arbitru, în temeiul articolului 29.7;

mediator înseamnă o persoană fizică care conduce o procedură de mediere în conformitate cu articolul 29.5;

procedură înseamnă, în absența unor dispoziții contrare, o procedură de arbitraj;

personal înseamnă, în legătură cu un arbitru, persoanele fizice aflate sub coordonarea și controlul arbitrului respectiv, altele decât asistenții.

Responsabilitățile candidaților și arbitrilor

2. Fiecare candidat și fiecare arbitru evită orice încălcare și orice aparență de încălcare a deontologiei, este independent și imparțial, evită orice conflict de interese direct sau indirect și respectă standarde de conduită stricte pentru a asigura integritatea și imparțialitatea mecanismului de soluționare a litigiilor. Foștii arbitri trebuie să respecte obligațiile prevăzute la punctele 16 - 19.

Obligațiile de comunicare a informațiilor

3. Înainte de confirmarea alegerii sale în calitate de arbitru în temeiul prezentului capitol, un candidat comunică orice interes, relație sau aspect care i-ar putea afecta independența sau imparțialitatea sau care ar putea da naștere, în mod rezonabil, la impresia că încalcă deontologia sau că favorizează una dintre părți în cadrul procedurii. În acest scop, candidatul depune toate eforturile rezonabile pentru a se informa cu privire la existența unor astfel de interese, relații și aspecte.
4. Fără a limita caracterul general al celor menționate anterior, candidații trebuie să comunice următoarele interese, relații și aspecte:
 - (1) orice interes financiar al candidatului:
 - (a) în cadrul procedurii sau în ce privește rezultatul acesteia și
 - (b) în cadrul unei proceduri administrative, al unei proceduri în fața unei instanțe de judecată naționale sau al unei proceduri în fața unui alt grup de arbitraj sau comitet care implică aspecte cu privire la care se poate lua o hotărâre în procedura pentru care candidatul este luat în considerare;

- (2) orice interes financiar al angajatorului, partenerului, asociatului de afaceri sau al unui membru de familie al candidatului:
 - (a) în cadrul procedurii sau în ce privește rezultatul acesteia și
 - (b) în cadrul unei proceduri administrative, al unei proceduri în fața unei instanțe de judecată naționale sau al unei proceduri în fața unui alt grup de arbitraj sau comitet care implică aspecte cu privire la care se poate lua o hotărâre în procedura pentru care candidatul este luat în considerare;
 - (3) orice relație anterioară sau actuală de natură financiară, de afaceri, profesională, familială sau socială cu părțile interesate din cadrul procedurii sau cu consilierii acestora, precum și orice astfel de relație care implică un angajator, un partener, un asociat de afaceri sau un membru de familie al candidatului; și
 - (4) orice activități de lobby sau reprezentare juridică sau de altă natură privind un aspect care face obiectul litigiului din cadrul procedurii sau care implică aceleași aspecte.
5. Candidatul sau arbitrul comunică Comitetului mixt al CETA aspectele care privesc încălcări efective sau potențiale ale prezentului cod de conduită în vederea examinării acestora de către părți.
6. Odată selecționat, arbitrul continuă să depună toate eforturile rezonabile pentru a se informa în legătură cu eventualele interese, relații sau aspecte menționate la punctul 3, pe care le face publice. Obligația de comunicare a informațiilor reprezintă o obligație permanentă, care impune arbitrului comunicarea unor astfel de interese, relații sau aspecte care ar putea interveni în toate stadiile procedurii. Arbitrul dezvăluie astfel de interese, relații sau aspecte prin comunicarea promptă a acestora în scris Comitetului mixt al CETA, în vederea examinării acestora de către părți.

Atribuțiile arbitrilor

7. Odată selecționat, arbitrul este disponibil pentru a-și exercita funcțiile și realizează acest lucru cu atenție și eficacitate pe durata întregii proceduri, dând dovadă de onestitate și diligență.
8. Arbitrul analizează doar acele aspecte care apar în cursul procedurii și care sunt necesare în vederea luării unei hotărâri și nu delegă această atribuție niciunei alte persoane.
9. Arbitrul ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că asistentul și personalul său cunosc și respectă dispozițiile prevăzute la punctele 2-6 și 17-19.
10. Arbitrul nu se angajează în contacte *ex parte* privind procedura.

Independența și imparțialitatea arbitrilor

11. Arbitrul evită crearea impresiei că favorizează una dintre părți și nu se lasă influențat de interesul personal, de presiuni externe, de considerente de ordin politic, de proteste publice, de loialitatea față de o parte sau de frica de a fi criticat.
12. Arbitrul nu poate, în mod direct sau indirect, să își asume o obligație sau să accepte beneficii care ar afecta sau ar crea impresia că afectează îndeplinirea în mod corespunzător a atribuțiilor sale.

13. Arbitrul nu poate folosi poziția pe care o deține în cadrul comisiei de arbitraj în scopul promovării unor interese personale sau private și trebuie să evite acțiunile care pot crea impresia că unele persoane se află într-o poziție privilegiată și îl pot influența.
14. Un arbitru nu permite ca judecata sau conduita sa să fie influențată de relații sau responsabilități de ordin financiar, economic, profesional, familial sau social.
15. Arbitrul trebuie să evite inițierea oricărei relații sau dobândirea oricărui interes financiar susceptibil de a-i afecta imparțialitatea sau care ar putea crea, în mod rezonabil, impresia că favorizează una dintre părți sau că încalcă deontologia.

Obligațiile foștilor arbitri

16. Toți foștii arbitri trebuie să evite orice acțiuni care ar putea crea impresia că au favorizat una dintre părți în îndeplinirea atribuțiilor lor sau că au obținut beneficii în urma deciziei sau a hotărârii comisiei de arbitraj.

Confidențialitatea

17. Niciun arbitru sau fost arbitru nu poate, în niciun moment, să comunice sau să utilizeze informațiile cu caracter confidențial referitoare la o procedură sau obținute în cadrul unei proceduri decât pentru scopurile procedurii respective și nu poate, în niciun caz, să comunice sau să utilizeze astfel de informații pentru a dobândi avantaje personale, pentru a favoriza alte persoane sau pentru a influența în mod negativ interesele altora.

18. Arbitrul nu face publică o hotărâre a comisiei de arbitraj sau o parte a acesteia înainte de publicarea acesteia în conformitate cu prezentul capitol.
19. Un arbitru sau un fost arbitru nu face publice în niciun moment deliberările unei comisii de arbitraj sau opinia oricăruia dintre membrii acesteia.

Cheltuieli

20. Fiecare arbitru păstrează o evidență și întocmește un raport final cu privire la timpul dedicat procedurii și la cheltuielile sale, precum și la timpul și cheltuielile asistentului său.

Mediatorii

21. Prezentul cod de conduită se aplică, *mutatis mutandis*, mediatorilor.

REGULAMENTUL DE PROCEDURĂ PENTRU MEDIERE

Articolul 1

Obiectiv

În completarea articolului 29.5, obiectivul prezentei anexe este de a ajuta părțile să găsească o soluție convenită de comun acord, prin intermediul unei proceduri complete și rapide, cu asistența unui mediator.

SECȚIUNEA A

Procedura de mediere

Articolul 2

Deschiderea procedurii

1. Oricare dintre părți poate solicita, în orice moment, participarea părților la procedura de mediere. O astfel de cerere se adresează celeilalte părți în scris. Cererea trebuie să fie suficient de detaliată pentru a expune în mod clar preocupările părții solicitante și:
 - (a) stabilește măsura specifică aflată în discuție;

- (b) furnizează o declarație privind efectele negative pretinse asupra schimburilor comerciale sau a investițiilor dintre părți care, în opinia părții solicitante, sunt generate sau vor fi generate ca urmare a măsurii; și
 - (c) explică de ce consideră partea solicitantă că respectivele efecte sunt legate de măsura în cauză.
2. Procedura de mediere poate fi inițiată numai cu acordul comun al părților. Atunci când o parte solicită procedura de mediere în conformitate cu alineatul (1), cealaltă parte examinează cererea cu atenție și furnizează un răspuns în scris în termen de 10 zile de la primirea cererii.

Articolul 3

Selectarea mediatorului

1. La începutul procedurii de mediere, părțile convin asupra unui mediator, dacă este posibil, în termen de maximum 15 zile de la primirea răspunsului la cererea de mediere.
2. Mediatorul nu trebuie să fie un cetățean al uneia dintre părți, cu excepția cazului în care părțile convin altfel.
3. Mediatorul oferă asistență în mod imparțial și transparent în vederea clarificării de către părți a măsurii în cauză și a eventualelor efecte ale acesteia asupra comerțului, precum și în vederea găsirii unei soluții convenite de comun acord. Ca urmare a dispozițiilor punctului 21 din anexa 29-B, Codul de conduită aplicabil arbitrilor și mediatorilor se aplică mediatorilor. Se aplică, de asemenea, *mutatis mutandis*, punctele 3-7 și 48-54 din Regulamentul de procedură pentru arbitraj din anexa 29-A.

Articolul 4

Regulamentul de procedură pentru mediere

1. În termen de 10 zile de la numirea mediatorului, partea care a solicitat procedura de mediere prezintă mediatorului și celeilalte părți, în scris, o descriere detaliată a problemei, în special a aplicării măsurii în cauză și a efectelor acesteia asupra comerțului. În termen de 20 de zile de la data transmiterii informațiilor în cauză, cealaltă parte poate pune la dispoziție, în scris, observațiile sale cu privire la descrierea problemei. Fiecare dintre părți poate include în descrierea sau în observațiile sale informațiile pe care le consideră relevante.
2. Mediatorul poate decide cu privire la modalitatea cea mai adecvată de a clarifica măsura în cauză și impactul posibil al acesteia asupra comerțului. În special, mediatorul poate să organizeze reuniuni între părți, să consulte părțile împreună sau individual, să solicite asistență sau consultanță din partea experților relevanți³⁰ și a părților interesate și să furnizeze orice sprijin suplimentar solicitat de părți. Cu toate acestea, înainte de a solicita asistență sau de a se consulta cu experții relevanți și cu părțile interesate, mediatorul se consultă cu părțile.
3. Mediatorul poate să acorde consiliere și să propună o soluție care să fie examinată de părți; acestea pot accepta sau respinge soluția propusă sau pot conveni asupra unei soluții diferite. Cu toate acestea, mediatorul nu poate acorda consiliere și nu poate prezenta observații privind coerența măsurii în cauză cu prezentul acord.

³⁰ Niciuna dintre părți nu se poate opune consultării unui expert în cadrul unei proceduri de soluționare a unui litigiu în temeiul prezentului capitol sau al Acordului OMC pentru simplul motiv că expertul a fost consultat în conformitate cu prezentul alineat.

4. Procedura are loc pe teritoriul părții căreia i-a fost adresată cererea sau, de comun acord între părți, în orice alt loc sau prin orice alt mijloc.
5. Părțile depun eforturi pentru a ajunge la o soluție de comun acord în termen de 60 de zile de la numirea mediatorului. În așteptarea unui acord final, părțile pot lua în considerare posibile soluții provizorii, în special dacă măsura privește mărfuri perisabile.
6. Soluția poate fi adoptată prin intermediul unei decizii a Comitetului mixt al CETA. Soluțiile adoptate de comun acord sunt făcute publice. Cu toate acestea, versiunea făcută publică nu poate conține informații pe care una dintre părți le-a desemnat ca fiind confidențiale.
7. La cererea părților, mediatorul eliberează părților, în scris, un proiect de raport bazat pe date concrete, în care se prezintă un scurt rezumat cu privire la măsura în cauză vizată de procedură, procedura urmată și orice soluție adoptată de comun acord la care s-a ajuns ca rezultat final al procedurii, inclusiv posibilele soluții provizorii. Mediatorul prevede un termen de 15 zile în care părțile pot să trimită observații privind proiectul de raport. După examinarea observațiilor trimise de părți în termenul stabilit, mediatorul trimite părților, în scris, în termen de 15 zile, un raport final bazat pe date concrete. Raportul bazat pe date concrete nu include nicio interpretare a dispozițiilor prezentului acord.
8. Procedura se încheie:
 - (a) prin adoptarea unei soluții de comun acord de către părți, la data adoptării;
 - (b) printr-o declarație scrisă a mediatorului, după consultarea părților, în care se indică că eforturile suplimentare de mediere ar fi inutile;

- (c) printr-o declarație scrisă a uneia dintre părți după examinarea soluțiilor convenite de comun acord în cadrul procedurii de mediere și după examinarea recomandărilor și soluțiilor propuse de mediator. O astfel de declarație nu poate fi emisă înainte de expirarea termenului prevăzut la articolul 4 alineatul (5); sau
- (d) în orice etapă a procedurii, prin acordul comun al părților.

SECȚIUNEA B

Punere în aplicare

Articolul 5

Punerea în aplicare a soluției convenite de comun acord

1. În cazul în care părțile au convenit asupra unei soluții, fiecare dintre părți ia măsurile necesare pentru a pune în aplicare soluția convenită de comun acord în termenele convenite.
2. Partea care pune în aplicare soluția informează cealaltă parte în scris cu privire la acțiunile sau măsurile luate pentru a pune în aplicare soluția convenită de comun acord.

SECȚIUNEA C

Dispoziții generale

Articolul 6

Confidențialitatea și relația cu procedura de soluționare a litigiilor

1. Cu excepția cazului în care părțile convin altfel și fără a aduce atingere articolului 4 alineatul (6), toate etapele procedurii, inclusiv orice recomandare sau soluție propusă, sunt confidențiale. Cu toate acestea, oricare dintre părți poate dezvălui publicului faptul că are loc o mediere. Obligația de confidențialitate nu se aplică în cazul informațiilor concrete deja existente în domeniul public.
2. Procedura de mediere nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor părților în conformitate cu dispozițiile privind soluționarea litigiilor din prezentul acord sau din orice alt acord.
3. Nu sunt necesare consultări înainte de inițierea procedurii de mediere. Cu toate acestea, în mod normal, o parte ar trebui să facă uz de celelalte dispoziții relevante privind cooperarea sau consultarea prevăzute în prezentul acord înainte de a iniția procedura de mediere.

4. O parte nu se bazează pe următoarele elemente și nu le introduce ca probe în cadrul altor proceduri de soluționare a litigiilor în temeiul prezentului acord sau al oricărui alt acord, iar comisia de arbitraj nu le ia în considerare:
- (a) pozițiile adoptate de cealaltă parte în cursul procedurii de mediere sau informațiile colectate în conformitate cu articolul 4 alineatul (2);
 - (b) faptul că cealaltă parte și-a arătat disponibilitatea de a accepta o soluție în ceea ce privește măsura supusă medierii; sau
 - (c) consilierea acordată sau propunerile făcute de mediator.
5. Un mediator nu poate avea calitatea de membru al unei comisii de arbitraj în cadrul unei proceduri de soluționare a litigiilor în temeiul prezentului acord sau în temeiul Acordului OMC referitoare la aceeași problemă pentru care acesta a avut calitatea de mediator.

Articolul 7

Termene

Orice termen menționat în prezenta anexă poate fi modificat prin acordul ambelor părți.

Articolul 8

Costuri

1. Fiecare parte suportă costurile aferente participării sale la procedura de mediere.
2. Părțile își asumă în mod egal costurile aferente aspectelor organizatorice, inclusiv remunerația și cheltuielile mediatorului. Remunerația mediatorului este conformă celei prevăzute la punctul 8 din anexa 29-A pentru președintele comisiei de arbitraj.

Articolul 9

Revizuire

În termen de cinci ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord, părțile se consultă cu privire la necesitatea modificării mecanismului de mediere pe baza experienței câștigate și a dezvoltării oricărui mecanism OMC corespunzător.

**LISTA TRATATELOR BILATERALE DE INVESTIȚII
DINTRE CANADA
ȘI STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE**

Acordul dintre Guvernul Republicii Croația și Guvernul Canadei pentru promovarea și protejarea investițiilor, întocmit la Ottawa la 3 februarie 1997.

Acordul dintre Republica Cehă și Canada pentru promovarea și protejarea investițiilor, întocmit la Praga la 6 mai 2009.

Acordul dintre Guvernul Republicii Ungaria și Guvernul Canadei pentru promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, întocmit la Ottawa la 3 octombrie 1991.

Acordul dintre Guvernul Republicii Letonia și Guvernul Canadei pentru promovarea și protejarea investițiilor, întocmit la Riga la 5 mai 2009.

Schimbul de note dintre Guvernul Canadei și Guvernul Republicii Malta constituind un acord privind asigurarea investițiilor străine, întocmit la Valletta la 24 mai 1982.

Acordul dintre Guvernul Republicii Polone și Guvernul Canadei pentru promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, întocmit la Varșovia la 6 aprilie 1990.

Acordul între Guvernul României și Guvernul Canadei pentru promovarea și protejarea reciprocă a investițiilor, întocmit la București la 8 mai 2009.

Acordul dintre Guvernul Republicii Slovace și Canada pentru promovarea și protejarea investițiilor, întocmit la Bratislava la 20 iulie 2010.

MODIFICĂRI
ALE ACORDULUI PRIVIND BĂUTURILE ALCOOLICE DIN 1989
ȘI ALE ACORDULUI PRIVIND VINURILE ȘI BĂUTURILE SPIRTOASE DIN 2003

SECȚIUNEA A

La articolul 1 din Acordul privind băuturile alcoolice din 1989, astfel cum a fost modificat prin anexa VIII la Acordul privind vinurile și băuturile spirtoase din 2003, se adaugă următoarea definiție:

„«autoritate competentă» înseamnă orice guvern, comisie, consiliu sau orice altă agenție guvernamentală a unei părți, autorizată de actele cu putere de lege să controleze vânzarea vinurilor și a băuturilor spirtoase distilate.”

SECȚIUNEA B

Articolul 2 alineatul (2) litera (b) din Acordul privind băuturile alcoolice din 1989, astfel cum a fost modificat prin anexa VIII la Acordul privind vinurile și băuturile spirtoase din 2003, se înlocuiește cu următorul text:

„(b) instituirea obligației ca depozitele de vinuri private din afara locurilor de producție din Ontario și Columbia Britanică să vândă numai vinuri produse de către fabricile de vinuri din Canada. Numărul acestor depozite de vinuri private din afara locurilor de producție autorizate să comercializeze doar vinuri produse în fabrici de vinuri din Canada în aceste provincii nu trebuie să depășească 292 în Ontario și 60 în Columbia Britanică.”

SECȚIUNEA C

Articolul 4 din Acordul privind băuturile alcoolice din 1989, astfel cum a fost modificat prin anexa VIII la Acordul privind vinurile și băuturile spirtoase din 2003, se înlocuiește cu următorul text:

„Articolul 4

Tratament comercial

1. Autoritățile competente, în exercitarea responsabilităților lor de achiziție, distribuire și vânzare cu amănuntul a produselor celeilalte părți, aderă la dispozițiile articolului XVII din GATT privind întreprinderile comerciale de stat, în special cu privire la adoptarea de decizii în acest scop numai pe baza considerentelor de ordin comercial, și oferă întreprinderilor celeilalte părți oportunități adecvate, în conformitate cu practica comercială uzuală, de a concura în vederea participării la asemenea achiziții.
2. Fiecare parte ia toate măsurile posibile pentru a se asigura că o întreprindere căreia i-a fost acordat monopolul comercializării și vânzării de vinuri și de băuturi spirtoase pe teritoriul său nu se folosește de poziția sa de monopol pentru a se angaja, fie direct, fie indirect, inclusiv prin relațiile sale cu societatea-mamă, filiale sau alte întreprinderi cu participare comună, în vânzarea de vinuri și de băuturi spirtoase pe o piață în afara teritoriului în care întreprinderea deține monopolul care generează un efect anticoncurențial, provocând o restricționare semnificativă a concurenței pe respectiva piață.”

SECȚIUNEA D

Articolul 4a din Acordul privind băuturile alcoolice din 1989, astfel cum a fost modificat prin anexa VIII la Acordul privind vinurile și băuturile spirtoase din 2003, se înlocuiește cu următorul text:

„4a – Stabilirea prețurilor

1. Autoritățile competente ale părților se asigură că majorările, costurile serviciilor sau alte măsuri de stabilire a prețurilor sunt nediscriminatorii, se aplică tuturor vânzărilor cu amănuntul și sunt conforme cu articolul 2.
2. Produselor celeilalte părți li se poate aplica o diferență de cost de serviciu numai dacă aceasta nu este mai mare decât costurile suplimentare obligatoriu aferente comercializării produselor celeilalte părți, luând în considerare costurile suplimentare care rezultă, printre altele, din modul și frecvența livrării.
3. Fiecare parte se asigură că nu se aplică un cost al serviciului în cazul unui produs al celeilalte părți pe baza valorii produsului respectiv.
4. Diferența de cost de serviciu se justifică în conformitate cu procedurile contabile standard de către auditori independenți, pe baza unui audit finalizat la cererea celeilalte părți în termen de un an de la intrarea în vigoare a Acordului privind vinurile și băuturile spirtoase din 2003 și, ulterior, la cererea părții în cauză, la intervale de cel puțin patru ani. Auditurile sunt puse la dispoziția oricăreia dintre părți în termen de un an de la formularea cererii.

5. Autoritățile competente actualizează tarifele legate de diferențele de cost de serviciu, în funcție de necesități, pentru a reflecta angajamentul asumat în conformitate cu articolul 4a alineatul (2).
6. Autoritățile competente pun la dispoziția publicului tarifele legate de diferențele de cost de serviciu aplicabile prin mijloace accesibile publicului, cum ar fi site-ul oficial al acestora.
7. Autoritățile competente stabilesc un punct de contact pentru întrebările și preocupările formulate de cealaltă parte cu privire la tarifele legate de diferențele de cost de serviciu. Oricare dintre părți va răspunde la solicitarea celeilalte părți în termen de 60 de zile de la primirea cererii.”

SECȚIUNEA E

Acordul privind băuturile alcoolice din 1989, astfel cum a fost modificat prin anexa VIII la Acordul privind vinurile și băuturile spirtoase din 2003, se modifică prin adăugarea articolului 4b:

„Articolul 4b

Cerințe privind amestecurile

Niciuna dintre părți nu poate adopta sau menține nicio măsură care să impună ca băuturile spirtoase distilate importate de pe teritoriul celeilalte părți în scopul îmbutelierii să fie amestecate cu alte băuturi spirtoase distilate ale părții importatoare.”

SECȚIUNEA F

Acordul privind vinurile și băuturile spirtoase din 2003 se modifică după cum urmează:

- (a) Textul articolului 27 alineatul (3) (Comitetul mixt) prima liniuță se înlocuiește cu următorul text: „adoptarea modificărilor aduse anexelor la prezentul acord printr-o hotărâre a comitetului mixt.”
- (b) Titlul VIII (Soluționarea litigiilor) se elimină;
- (c) Ultimele două teze ale articolului 8 alineatul (1) (Procedura de exprimare a obiecțiilor) se înlocuiesc cu următorul text: „O parte contractantă poate solicita consultări, în conformitate cu articolul 29.4 (Consultări) din Acordul economic și comercial cuprinzător dintre Canada și Uniunea Europeană („CETA”). În cazul în care, în urma consultărilor, problema nu este soluționată, o parte contractantă poate notifica, în scris, celeilalte părți contractante decizia sa de a supune cazul arbitrajului în conformitate cu articolele 29.6 - 29.10 din CETA.”
- (d) Formularea introductivă a articolului 9 alineatul (2) (Modificarea anexei I) se înlocuiește cu următorul text: „Prin derogare de la alineatul (1), în cazul în care una dintre părțile contractante a invocat procedura de exprimare a obiecțiilor prevăzută la articolul 8 (Procedura de exprimare a obiecțiilor), părțile contractante acționează în conformitate cu rezultatul consultărilor, cu excepția cazului în care chestiunea este supusă procedurii de arbitraj în temeiul articolelor 29.6 - 29.10 din CETA, caz în care:”
- (e) La articolul 9 (Modificarea anexei I) se adaugă un al treilea alineat: „(3) Atunci când se aplică articolele 29.6 - 29.10 din CETA în cursul procedurii menționate la alineatul (2), acestea se aplică *mutatis mutandis*.”

DECLARAȚIA COMUNĂ PRIVIND VINURILE ȘI BĂUTURILE SPIRTOASE

Părțile recunosc eforturile și progresele care au fost făcute în ceea ce privește vinurile și produsele spirtoase în contextul negocierilor privind prezentul acord. Aceste eforturi au condus la soluții convenite de comun acord cu privire la o serie de aspecte foarte importante.

Părțile sunt de acord să discute prin intermediul mecanismelor adecvate, fără întârziere și în scopul de a găsi soluții convenite de comun acord, orice alt aspect de interes legat de vinuri și băuturi spirtoase și, mai ales, dorința Uniunii Europene de a solicita eliminarea diferenței dintre majorările aplicate la nivel de provincie în cazul vinurilor autohtone și al vinurilor îmbuteliate în Canada, în depozite private pentru vinuri.

La sfârșitul celui de al cincilea an de la intrarea în vigoare a prezentului acord, părțile sunt de acord să revizuiască progresele înregistrate privind eliminarea diferenței menționate în paragraful anterior, pe baza examinării tuturor evoluțiilor din sector, inclusiv a consecințelor acordării unor țări terțe a unui tratament mai favorabil în cadrul altor negocieri comerciale în care este implicată Canada.

**DECLARAȚIA COMUNĂ
A PĂRȚILOR CU PRIVIRE LA ȚĂRILE
CARE AU STABILIT O UNIUNE VAMALĂ
CU UNIUNEA EUROPEANĂ**

1. Uniunea Europeană reamintește obligațiile țărilor care au stabilit o uniune vamală cu Uniunea Europeană de a-și alinia regimul comercial la cel al Uniunii Europene și, în cazul unora dintre acestea, obligația de a încheia acorduri preferențiale cu țările care au acorduri preferențiale cu Uniunea Europeană.
2. În acest context, Canada depune eforturi pentru a începe negocierile cu țările care
 - (a) au stabilit o uniune vamală cu Uniunea Europeană și
 - (b) ale căror mărfuri nu beneficiază de concesiile tarifare prevăzute în temeiul prezentului acord,

în vederea încheierii unui acord bilateral cuprinzător de stabilire a unei zone de liber schimb, în conformitate cu dispozițiile relevante din Acordul OMC privind mărfurile și serviciile, cu condiția ca respectivele țări să fie de acord să negocieze un acord ambițios și cuprinzător comparabil cu prezentul acord în ceea ce privește domeniul de aplicare și ambiția sa. Canada depune eforturi pentru a începe negocierile cât mai curând posibil în vederea intrării în vigoare cât mai curând posibil a unui astfel de acord după intrarea în vigoare a prezentului acord.